

Bram Bakker

LEZEN ONDER DE KERSTBOOM

Bram Bakker (53) is psychiater en publicist. Hij is momenteel medisch directeur van verslavingskliniek RoderSana.

Het lezen van een goed boek behoort tot mijn favoriete bezigheden rond de feestdagen. En dan houd ik ook nog van een speciaal soort boeken: romans waarin 'het echte leven' wordt beschreven. Niets tegen non-fictie of poëzie trouwens, maar ik lees gewoon graag een levensecht verhaal. Het enige nadeel is dat je dan vaak een niet zo heel vrolijk boek leest. Romans over een gelukkige jeugd zijn nu eenmaal al snel een beetje saai... Ook niet verkeerd trouwens, om tijdens de feestdagen wat aandacht te besteden aan mensen die het minder hebben getroffen dan jij. Ook al zijn het fictieve personages.

Wat het lezen stimuleert zijn de lijstjes die aan het einde van het jaar overal worden gepubliceerd met de fraaiste boeken (en de beste film en de mooiste cd, enz.). Het is een beetje goedkope vulling van kranten en tijdschriften, vind ik, maar ieder jaar kom je er wel een boek door op het spoor dat je niet had willen missen. Met een lijstje zal ik je hier dan ook niet lastig vallen, maar de kans om twee boeken aan te bevelen die ongelooflijk diepe indruk op me hebben gemaakt laat ik niet lopen. Ook omdat ze voor mensen die te maken hebben met verslaving extra boeiend zijn.

In "Een klein leven" schetst de Amerikaanse schrijfster Hanya Yanagihara het leven van vier vrienden in New York, die maatschappelijk zeer succesvol zijn. Maar het leven van een van hen, Jude, staat geheel in het teken van zijn gruwelijke ervaringen als kind. De lezer wordt meegesleurd in zijn verslaving aan automutilatie, die de resultante is van ernstige mishandeling, seksueel misbruik en zware emotionele verwaarlozing. Het boek is zeer meeslepend,

als je het aankunt, maar houd wel een zakdoek bij de hand. Een boek dat veel minder aandacht kreeg, en (ten onrechte) ook geen grote verkoophit werd, is dat van Stella Bergsma. De schrijfster was tot dit debuut vooral bekend als frontvrouw van de band Einstein Barbie. In haar roman "Pussy album" sleept ze ons mee in het niet al te vrolijke leven van een jonge vrouw, die aan het begin van het boek nog een baan heeft in het onderwijs, maar die geleidelijk ongeveer alles, inclusief die baan, kwijtraakt. De oorzaak? Alcohol.

Bergsma kan fantastisch schrijven en gebruikt zeer originele formuleringen om de teloorgang van haar hoofdpersoon weer te geven. Wat is ook dit boek aangrijpend. Onlangs werd bekend dat vrouwen hun achterstand in alcoholgebruik ten opzichte van mannen hebben weggewerkt. Hier lees je, nee: voel je, wat voor ellende dat met zich mee kan brengen. Er zijn veel beroemde boeken en films waarin mannelijke hoofdpersonen door drank naar de kloten gaan, deze roman laat je voelen dat het voor vrouwen niet wezenlijk anders is. Geweldig boek, kan zo worden verfilmd. En het houdt ons allen nederig, onder de Kerstboom... ●

'Romans over een gelukkige jeugd zijn al snel een beetje saai...'